

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj 2024
Institution	Svendborg Handelsgymnasium
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Organisation - C
Lærer(e)	Nikolaj Mogensen
Hold	HH323ORG

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Begrebet Organisation
Forløb 2	Organisationsteoriens Udvikling
Forløb 3	Individet i Organisationen
Forløb 4	Grupper & Teams
Forløb 5	HR & Kompetenceudvikling
Forløb 6	Ledelse
Forløb 7	Styringsprocessor
Forløb 8	Organisationsstruktur
Forløb 9	Organisationskultur & Etik
Forløb 10	Organisationsdesign
Forløb 11	Forandringsledelse
Forløb 12	Eksamensprojekt + Opsamling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Begrebet Organisation
Forløbets indhold og fokus	I forløbet introduceres eleverne for begrebet Organisation med afsæt i relevant kernestof.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">• Redegøre for, hvad en organisation er• Redegøre for, på hvilke niveauer man kan betragte en organisation• Beskrive, hvordan organisationen løser sine opgaver som en transformationsenhed• Forklare, hvilken rolle de forskellige elementer i transformationen har i organisationen
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">• Begrebet organisation• Organisationsniveauer• Transformationsenhed• Feedback
Anvendt materiale.	Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 1 Begrebet organisation Sidetal: 8 normalsider = 2 % Undervisningstid: 1 modul á 95 minutter = 2%
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Individuelt arbejde• Pararbejde• Gruppearbejde• Klasseundervisning• Elevpræsentationer

Forløb 2	Organisationsteoriens Udvikling
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne et indblik i hvordan Organisationsteorien har udviklet sig i et historisk perspektiv.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for de forskellige organisatoriske skoler og kunne skelne mellem disse • Redegøre for de væsentligste tanker i de enkelte skoler, og være i stand til at relatere skolerne til det øvrige kernestof i faget
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Organisationsteoriens udvikling • Den bureaukratiske skole • Videnskabelig virksomhedsledelse • Den Administrative Skole • Den Humanistiske skole • Systemteorien • Situationsafhængig organisation • Aktuelle temaer
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 2. Begrebet organisation</p> <p>Sidetal: 20 normalsider = 6 %</p> <p>Undervisningstid: 2 moduler á 95 minutter = 4%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Elevpræsentationer • Case

Forløb 3	Individet i Organisationen
Forløbets indhold og fokus	I forløbet vender eleverne blikket indad i organisationen og ser på de forhold, der gør sig gældende mellem personer og grupper af personer i en organisation.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare individets betydning i organisationen • Forklare forskellige former for intelligens samt arv og miljøets påvirkning heraf • Redegøre for personlighedstrækkenes (personlighedsprofilens) betydning i forskellige jobs • Redegøre for identitetens betydning for personligheden • Beskrive, hvordan en person bliver motiveret (indre/ydre motivation) • Anvende forskellige teorier om motivation til at analysere en praktisk situation ud fra teorierne • Tilegne viden om, hvad der skaber trivsel, og hvordan trivsel måles • Nævne, hvad der sker, hvis man ikke trives, herunder hvordan frustration kan opstå • Kunne identificere og skelne mellem forskellige frustrationsreaktioner
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Personlighed og personlighedstræk • Identitet • Motivation (Adfærdsteori og Humanisme) • Intelligens (Klassisk opfattelse og ny opfattelse) • Trivsel • Manglende trivsel (Behovspræring) • Forsvarsmekanismer
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 3. Individet i organisationen</p> <p>Sidetal: 50 normalsider = 14 %</p> <p>Undervisningstid: 4 moduler á 95 minutter = 9%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Elevpræsentationer • Case

Forløb 4	Grupper & Teams
Forløbets indhold og fokus	I forløbet fokuserer eleverne på forskellige gruppetyper der findes i en organisation, samt nogle af de kræfter, der virker i forskellige gruppesammenhænge.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare individets betydning i organisationen • Forklare forskellige former for intelligens samt arv og miljøets påvirkning heraf • Redegøre for personlighedstrækkenes (personlighedsprofilens) betydning i forskellige jobs • Redegøre for identitetens betydning for personligheden • Beskrive, hvordan en person bliver motiveret (indre/ydre motivation) • Anvende forskellige teorier om motivation til at analysere en praktisk situation ud fra teorierne • Tilegne dig viden om, hvad der skaber trivsel, og hvordan trivsel måles • Nævne, hvad der sker, hvis man ikke trives, herunder hvordan frustration kan opstå • Kunne identificere og skelne mellem forskellige frustrationsreaktioner
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppetyper • Gruppedynamik • Roller • Rollekonflikter • Grupperoller • Normer • Holdninger • Status • Grupper vs. Teams • Udviklingsfaserne for teams • Gruppetænkning • Intragruppekonflikter & Intergruppekonflikter
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systime ”Organisation”: Kapitel 4. Grupper og teams</p> <p>Supplerende stof: Filmen 300</p> <p>Sidetal: 30 normalsider = 9 %</p> <p>Undervisningstid: 4 moduler á 95 minutter = 9%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Elevpræsentationer • Case • Film

Forløb 5	HR & Kompetenceudvikling
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for begrebet HR og hvordan og hvorfor kompetencerne er relevante i en organisatorisk sammenhæng.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare HR- og kompetencebegrebet • Skelne mellem kvalifikationer og kompetencer og kunne opdele kompetencer i almene, personlige og faglige • Redegøre for kompetencetypernes relevans i relation til virksomheder samt kompetence som noget dynamisk (Chaizes model). • Nævne, hvad der initierer behovet for kompetenceudvikling, hvilke forhold der skal være opfyldt for at kompetenceudvikling er relevant for en virksomhed, samt hvordan kompetenceudviklingen kan finde sted • Redegøre for hvilke forhold, der har betydning for at en medarbejder på længere sigt opfatter et job som meningsfyldt
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Definitionen på HR • Udviklingen i HR i et historisk perspektiv • Produktionsfaktor vs. Omkostningsfaktor • Bidrag og belønning • Den psykologiske kontrakt • Kvalifikation vs. Kompetence • Kompetencetyper • Kompetence vs. Inkompetence • Johari vinduet • Kompetenceudvikling • Organisatorisk kompetencebalance • Jobdesign • Kompetencefælden
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 5. HR & Kompetenceudvikling</p> <p>Sidetal: 45 normalsider = 13 %</p> <p>Undervisningstid: 3,5 moduler á 95 minutter = 8%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning

Forløb 6	Ledelse
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for begrebet Ledelse med specielt fokus på forskellen mellem Management og Leadership.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive de forskellige ledelsesteorier • Redegøre for på hvilke niveauer, der foregår ledelse i en organisation, samt hvad der er kendetegnende for ledelse på de enkelte niveauer • Skelne mellem leadership og management samt redegøre for, hvilke generelle overordnede ledelsesopgaver, der ligger indenfor al ledelse. • Beskrive og anvende Adizes model om lederroller, samt have forståelse for de fire roller i forhold til organisationens opgaver og udvikling • Redegøre for McGregors og Scheins teorier om menneskesyn samt kunne relatere disse til Maslows og Hertzbergs teorier om motivation • Forklare begrebet autoritet i relation til ledelse samt kende de forskellige autoritetskilder og hvordan disse kan påvirke medarbejderne • Redegøre for de klassiske ledelsesformer, herunder hvad der er kendetegnende for autoritær-, demokratisk- og laissez-faire ledelse • Forklare, hvordan den enkelte ledelsesform påvirker medarbejderne • Beskrive, hvad der er kendetegnende for situationsbestemt ledelse • Redegøre for og kunne anvende ledergitteret
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Definitionen på Ledelse • Management vs. Leadership • Lederens roller • Lederens grundlæggende menneskeopfattelse • Autoritet • Lederstil • Situationsbestemt ledelse • Projektledelse
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 6. Ledelse</p> <p>Sidetal: 44 normalsider = 13 %</p> <p>Undervisningstid: 5,5 moduler á 95 minutter = 12%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Case • Elevpræsentationer

Forløb 7	Styringsprocessor
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for de styringsprocessorer der foregår i en organisation og som er en del af den ”biologiske organisme”.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare de forhold, der har betydning for virksomhedens styring. • Beskrive, hvad der befinder sig i virksomhedens nær- og fjernmiljø, kunne skelne mellem disse, og vide, hvordan nær- og fjernmiljøet påvirker virksomheden, og hvordan virksomheden eventuelt kan påvirke disse • Definere virksomhedens interessegrupper, og kunne skelne mellem direkte og indirekte interessegrupper, samt vurdere hvad interessegrupperne bidrager med til virksomheden og hvad de får til gengæld. • Redegøre for virksomhedens idégrundlag, og vide hvad der har betydning herfor • Udarbejde en SWOT-analyse • Redegøre for virksomhedens mission, vision, mål, strategier og politikker, samt vide hvad der typisk laves på hvilket niveau i virksomheden • Beskrive og anvende en simpel model for processen i virksomhedens styring
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Informationsprocessen • Planlægnings- og kontrolprocessen • Beslutningsprocessen • Transformationsprocessen • Interessegrupper • Interessekonflikter & Konflikttrappen • Målformulering • Den eksterne situation • Den interne situation • SWOT • Idé, Mission og Vision • Mål-middel-kæde • SMART-Goals • Organisatoriske rammer
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 7. Styringsprocessor</p> <p>Sidetal: 45 normalsider = 13 %</p> <p>Undervisningstid: 6 moduler á 95 minutter = 13%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Case

Forløb 8	Organisationsstruktur
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for de organisationsstrukturer der er relevante for organisationer og som er en del af den ”biologiske organisme”.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for, hvad en organisationsplan er, hvad man kan se ud af den, og hvad formålet med planen er • Beskrive de forskellige måder at dele arbejdet med afdelinger og personer, samt fordele og ulemper ved disse • Redegøre for objekt- og en funktionsprincippet, og kunne opstille en organisationsplan efter de to principper, samt en kombination heraf • Redegøre for myndighed og ansvar, samt redegøre for de klassiske organisationsprincipper og fordele og ulemper ved disse • Tegne et simpelt organisationsdiagram og forklare opbygningen heraf • Redegøre for nyere organisationsprincipper, og vide hvornår det kan være relevant, at anvende disse
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Definitionen på organisationsstruktur • Arbejdsdeling • Koordineringsprincipper • Organisationsprincipper (Klassiske og nyere) • Den optimale organisationsstruktur • Mintzbergs idealtyper
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systime ” Organisation”: Kapitel 8. Organisationsstruktur</p> <p>Sidetal: 26 normalsider = 7 %</p> <p>Undervisningstid: 4 moduler á 95 minutter = 9%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Case

Forløb 9	Organisationskultur & Etik
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for de faktorer, som udvikler organisationens kulturelle særpræg. Ydermere er der fokus på hvordan kulturen synliggøres samt på kulturens betydning for den enkelte organisation.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare, hvilke elementer der indgår i en virksomhedskultur, hvordan kulturen opstår, og hvad der påvirker kulturen, herunder Geert Hofstedes kulturdimensioner • Redegøre for Scheins model for kulturniveauer i virksomheden og vide, hvad der ligger på de forskellige niveauer • Beskrive, hvordan ledelsen kan arbejde med at ændre kulturen, og kende til fordele og ulemper ved en stærk virksomhedskultur • Redegøre for etik i virksomheder (Code of Conduct)
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Definitionen på organisationskultur • Skabelsen af organisationskultur • Hofstedes kulturelle dimensioner • Scheins kulturniveauer • De 8 vigtige kulturfaktorer • De 4 grundlæggende kulturtyper • Indrestyring vs. Ydrestyring • Definitionen på etik • Ethiske grundprincipper
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systime ” Organisation”: Kapitel 9. Organisationskultur & Etik</p> <p>Sidetal: 24 normalsider = 7 %</p> <p>Undervisningstid: 2 moduler á 95 minutter = 4%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning

Forløb 10	Organisationsdesign
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for de faktorer, som har størst indflydelse på, hvordan organisationerne mest hensigtsmæssigt designes for at kunne fungere effektivt
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare, hvilke overordnede forhold (omgivelser, opgaver, teknologi og opgaver), der har betydning for en organisations design, og hvordan de enkelte forhold spiller ind på organisationen • Skelne mellem organisk og mekanisk organisationsdesign, og vide hvilket design, der passer bedst til hvilke typer organisationer. • Beskrive, hvordan en typisk virksomhed udvikler sig over tid (virksomhedens livscyklus)
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Organiske og mekanistiske organisationer • Organisationens situation (Omgivelser, opgaver, teknologi og medarbejdere) • Teknologi (Woodward) • Organisationens livscyklus • Sammenfatning (Organisk vs. Mekanistisk)
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systeme ” Organisation”: Kapitel 10. Organisationsdesign</p> <p>Sidetal: 20 normalsider = 6 %</p> <p>Undervisningstid: 2 moduler á 95 minutter = 4%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning • Elevpræsentationer

Forløb 11	Forandringsledelse
Forløbets indhold og fokus	I forløbet får eleverne forståelse for de faktorer, som har størst indflydelse på, hvordan og hvorfor organisationer forandrer sig, og hvordan man som organisation skal agere i en forandringsproces med særligt fokus på medarbejderne i organisationen.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare reaktioner på forandringer i organisationer - herunder modstand mod forandringer • Anvende modeller for ledelse af forandringsprocesser • Vurdere, hvordan der effektivt kan kommunikeres om organisationsforandringer
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Tilpasningsparadokset • Indre og ydre forandringspres • Modstand mod forandring • Personlige positioner i forandringsprocessen • Bagsiden af det effektive team & gruppethænkning • Organisationskultur vs. Forandring • Kurt Lewins tre faser • John Kotters otte-trins model • Leavitts model • Al forandring starter indefra (Stephen Covey) • Kommunikation under forandring • Transaktionsanalysen • Krydsende og parallelle transaktioner • Livspositioner
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systime ” Organisation”: Kapitel 11. Forandringsledelse</p> <p>Sidetal: 36 normalsider = 10 %</p> <p>Undervisningstid: 5,5 moduler á 95 minutter = 12%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Klasseundervisning

Forløb 12	Eksamensprojekt + Opsamling
Forløbets indhold og fokus	I forløbet bliver der samlet op på alt kernestoffet der er blevet gennemgået i de foregående 11 forløb. Eleverne bliver introduceret for det eksamensforløb de skal arbejde med som en afslutning på faget Organisation, og som en forberedelse til en eventuel eksamen i faget.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Afgøre, hvilke forhold der har betydning for virksomhedens ledelse og organisation herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • Identificere, formulere og løse ledelsesmæssige og organisatoriske problemstillinger • Anvende ledelsesmæssige og organisatoriske modeller • Ræsonnere med anvendelse af fagets teori, herunder kunne forklare sammenhænge mellem ledelsesmæssige og organisatoriske forhold i en given kontekst • Indsamle og bearbejde simple informationer om virksomhedens ledelsesmæssige og organisatoriske forhold • Fortolke og formidle informationer om virksomhedens ledelsesmæssige og organisatoriske forhold bredt og i samspil med andre fag • Udvalge og anvende relevante digitale værktøjer.
Kernestof	Alt kernestoffet fra forløb 1-11
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Systime ” Organisation”: Kapitel 1-11</p> <p>Eksamenscase: Link</p> <p>Undervisningstid: 5,5 moduler á 95 minutter = 12%</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbejde • Pararbejde • Gruppearbejde • Elevpræsentationer